

Критеријум оцењивања за предмет *Социологија*, недељни фонд часова 2

(смерови: филолошки, рачунарски, општи, природно-математички)

У гимназији *Социологија* се слуша у четвртом разреду. На природно – математичком смеру, рачунарском, општем и филолошком, изучава се са мањим фондом часова него на друштвено-језичком смеру. Критеријуми оцењивања су углавном исти, али се често очекује нешто мање теоријског детаљисања, а више разумевање основних појмова.

Професори обично оцењују:

- Усмено одговарање
- Активност на часу
- Семинарски рад или презентацију
- Домаће задатке или мини-пројекте (ређе)

Оно што се очекује од ученика је:

- разумевање основних појмова (да покаже одређени ниво разумевања друштвених појава, структура и процеса)
- логично објашњење појмова, појава и процеса,
- навођење примера из реалног живота,

Критеријуми оцењивања су дефинисани кроз нивое постигнућа, где се вреднује не само пуко познавање дефиниција, већ и способност критичког размишљања и примене знања на стварне животне ситуације.

Нивои знања и оцене

- **Довољан (2):** Ученик препознаје и разуме кључне социолошке појмове и теме. Може да опише основне елементе друштвене структуре и решава једноставне проблеме у познатом контексту уз помоћ наставника.
- **Добар (3):** Очекује се да ученик самостално репродукује научено градиво и разуме решења појединих учења. У стању је да логички повезује чињенице и податке групише према задатим критеријумима.
- **Врло добар (4):** Ученик познаје суштину учења значајних социолошких мислилаца и школа. Може да повезује концепте са ситуацијама из приватног и друштвеног живота, анализира проблеме и заузима ставове на основу аргумената.
- **Одличан (5):** Захтева се потпуно владање градивом и способност да се знање примени у потпуно новим ситуацијама. Ученик самостално и критички тумачи сложене информације, уочава проблемске изазове и поставља битна питања.

- **Недовољан (1)** добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Кључне области које се оцењују

Према стандардима постигнућа, ученик треба да овлада следећим темама:

- **Предмет и метод социологије:** Разумевање социологије као науке, њене разлике у односу на здрав разум и познавање основних истраживачких метода.
- **Друштвена структура и систем:** Познавање елемената друштва, друштвених група, институција и организација.
- **Друштвене појаве и промене:** Разумевање друштвене покретљивости, неједнакости, предрасуда, стереотипа и девијантног понашања.
- **Култура и друштво:** Познавање одлика културног, религијског, политичког и економског аспекта друштвеног живота.

Додатни елементи оцењивања

Осим усмених и писмених провера, на закључну оцену утичу и:

- **Активност на часу:** Учешће у дебатама, дискусијама и групном раду.
- **Практични радови:** Припрема презентација, писање есеја или истраживачких радова.
- **Одговорност:** Континуирано праћење сопственог напретка и отвореност за комуникацију.

Марија Станојевић